aranzadi
zientzia elkartea

2017

ARKEOLOGIA

Aranzadiren udako indusketak

Ikerketa arkeologikoak Aranzadi Zientzia Elkarteak udan garatzen duen jarduera nagusietako bat dira. Koba, dolmen, herrixka, galtzada, gaztelu, ermita eta abarretan erregistratzen den informazioa ezinbestekoa da gure iragana ezagutzeko eta gure ondarea kontserbatzeko.

Aranzadiren ikerketa arkeologiko horiek bertako zuzendarien, ikasleen eta bertan inplikatutako pertsona guztien boluntariotza-lanari esker egiten dira. Era berean, udalekin eta aztarnategiak dituzten udalerrietako herritarrekin lankidetzan garatzen dira. Hori guztia dela eta, eskerrak eman nahi ditugu boluntariotza arkeologiko horrengatik; izan ere, horrela izan ezean, ezingo litzateke egin.

Parte hartzeko, laguntzeko eta ikasteko interesa duten pertsonen eskariari erantzuteko, informazio-liburuxka hau egin da; bertan, Aranzadik 2017an jendeak ikusteko zabalik dituen indusketen oinarrizko informazioa aurkituko duzu.

Interesa baduzu, izena eman dezakezu ondorengo formularioan 2017ko maiatzaren 26ra arte.

FORMULARIORA SARTU

SAN ADRIAN - LIZARRATE

(ZEGAMA-SEGURA-IDIAZABAL, GIPUZKOA)

Mota: Indusketa arkeologikoa koban

Kronologia: Goi-paleolitoa, Brontze Aroa, Erdi Aroa, Aro Modernoa.

Indusketa-datak: uztailaren 17-30

Zuzendaritza: Alfredo Moraza, Manu Ceberio

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Prezioa: doakoa (ostatua eta mantenua barne).

Leku-kopurua: 15

Brontze aroko zeramika, San Adrian.

Laguntzaileak: Gipuzkoa eta Arabako Partzuergo Orokorra, Zegamako, Segurako, Idiazabalgo, Asparrenako, Donemiliagako eta Zeraingo udalak, Gipuzkoako Foru Aldundia, Aizkorri Parkea.

San Adrian Lizarrateren paseoa kobako aztarnategia da; bertan, goi-paleolitotik hasita XX. mende arteko material arkeologikoak jasotzen dira. Silexko tresnak, hezur- eta fauna-hondarrak, txanponak eta arma-zatiak eta antzinako eraikinak daude Gipuzkoa sakonean dagoen koba honetan; 1000 metrotik gora dago.

TXORITOKIETA

(ERRENTERIA, GIPUZKOA)

Mota: Multzo megalitikoko ikerketa arkeologikoa.

Kronologia: Neolitoa - Brontze Aroa

Indusketa-datak: uztailaren 3-15

Zuzendaritza: Jesús Tapia, Manu Ceberio

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (mantenua barne)

Leku-kopurua: 10

Aitzetako Txabala, Txoritokieta

Laguntzaileak: Errenteriako Udala, Gipuzkoako Foru Aldundia

Berrozpinen eremuan, Txoritokietako estazio megalitikoaren barruan, monumentu megalitiko batzuk aurkitu dira, eta silexko hainbat tresna berreskuratu dira. Ikerketen bidez, lekuaren bilakaera berreraiki nahi da; horretarako, dauden megalitoak aztertzeko ahalegina egiten ari da eta berriak identifikatzen, bai eta eraikitzaileen habitat-leku posibleak ere.

GIZABURUA

(ELGOIBAR - SORALUZE, GIPUZKOA)

Mota: tumuluko indusketa arkeologikoa

Kronologia: Neolitoa - Brontze Aroa

Indusketa-datak: ekainaren 19-30

Zuzendaritza: Manu Ceberio

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (mantenua barne)

Leku-kopurua: 10

Laguntzaileak: Debegesa, Gipuzkoako Foru Aldundia

Indusketa hau Dolmenen Ibilbidea izenez ezagutzen denaren barruan dago; 20 km inguruko ibilbidea da, Deba eta Urola ibaien haranen arteko ibilbidea. Dolmenek eta tumuluek osatzen dute ElosuaPlazentzia estazio megalitikoa, Karakate (749m), Irukurutzeta eta Agirreburu tontorrak marrazten dituen gailur-lerroan zehar sakabanatuta. Ikerketa-lanaren helburua da monumentu megalitikoak eta estazio horren barruko habitat-leku posibleak aztertzea.

ERROIZPE - ULI KORDALA

(BERASTEGI-GAZTELU-LIZARTZA-OREXA, GIPUZKOA)

Mota: Prospekzio arkeologikoa kata eta zundaketekin

Kronologia: Burdina Aroa - Erdi Aroa

Indusketa-datak: uda-udazkena

Zuzendaritza: Manu Ceberio

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (mantenua barne)

Leku-kopurua: 10

Laguntzaileak: Gipuzkoako Foru Aldundia

Ikerketen helburua da gailur-lerro menditsu honetako populaketaren bilakaera berreraikitzea, historiaurretik Erdi Arora. Egiten ari diren lanei esker, hainbat aztarna arkeologiko aurkitu dira: monumentu megalitikoak, antzinako etxolak eta abar.

JAIZKIBEL II

(HONDARRIBIA, GIPUZKOA)

Mota: indusketa arkeologikoa hileta-monumentuan

Kronologia: Neolitoa - Brontze Aroa

Indusketa-datak: ekainarek 3-11

Zuzendaritza: Manu Ceberio

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (ostatua barne)

Leku-kopurua: 7

Laguntzaileak: Gipuzkoako Foru Aldundia

Jaizkibel II hileta kutsua duen harri zirkuluen multzoa edo mairubaratzea da. Joan den urtera arte egitura hauen ezaugarria eta kopurua ezezaguna zen. Abian jarri den ikerketa honen bitartez monumentu gehiago antzeman dira, tamaina handikoak, lurraldeko multzo esanguratsuenetakoa bilakatzen ari delarik.

MUNOAUNDI

(AZKOITIA-AZPEITIA, GIPUZKOA)

Mota: Indusketa arkeologikoa herrixka gotortuan

Kronologia: Burdina Aroa

Indusketa-datak: uztailaren 11-29

Zuzendaritza: Antxoka Martínez

IHizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (ostatua eta mantenua barne)

Leku-kopurua: 20

Brontzezko pisua, Munoaundi

Laguntzaileak: Azpeitiko eta Azkoitiko udalak, Gipuzkoako Foru Aldundia.

Munoaundi herrixkako indusketetan batik bat bertako biztanleek Burdina Aroan izandako bizimodua eta defentsa-sistema (harresia eta barrutira sartzeko sistema) aztertzen da. Gaur egun, ikerketa bi arlotan zentratzen da, eta, horietan, barrutiaren sarbidea eta harresiaren ondoko biztantze-eremua aztertzen dira.

BASAGAIN

(ANOETA, GIPUZKOA)

Mota: Indusketa arkeologikoa herrixka gotortuan

Kronologia: Burdina Aroa

Indusketa-datak: irailaren 11-30

Zuzendaritza: Xabier Peñalver, Eloisa Uribarri

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (ostatua eta mantenua barne)

Leku-kopurua: 15

Fskuko baten zatia, Basagain

Laguntzaileak: Anoetako Udala, Gipuzkoako Foru Aldundia

Burdina Aroko herrixka Anoetako (Gipuzkoa) Basagain mendian dago, eta duela 20 urte baino gehiagotik hona egiaztatu da bertan zegoen merkataritza-jarduera, burdinazko, zeramikazko tresnak eta beira-aleak agertu zirelako zenbait puntutan. Euskal Herrian arkeologikoki gotortutako herrixka aktiboenetako bat da.

PIRINIOETAKO ERROMATAR GALTZADA: ZALDUA

(AURITZ, AURIZBERRI, NAFARROA)

Mota: Indusketa arkeologikoa

Kronologia: Erromatar garaia

Indusketa-datak: uztailaren 10-30

Zuzendaritza: Julian Hill, Juantxo Agirre-Mauleon, Oihane Mendizabal

Hizkuntza: Ingelesa

Izena emateko prezioa: doakoa (ostatua eta mantenua barne)

Leku-kopurua: 20

terra sigillata zatiak, Zaldua

Laguntzaileak: Nafarroako Gobernua, Euskokultur Fundazioa, Luzaideko, Orreagako, Auritzeko, Erroibarko, Artzibarko, Agoizko, Longidako udalak, Aurizberriko kontzejua.

Pirinioetan, ITER31 galtzada erromatarrean, dagoen hiri-finkapen nagusiaren eraikuntza-egituren mugaketa eta zehaztapena helburu duen indusketa arkeologikoa (Orreaga-Luzaide). Indusketa Museum of London Archaeologyko (MOLA) adituek zuzentzen dute, eta erakundeak baliatutako erregistro arkeologikoko sistemen ikaskuntzara bideratuta dago.

PIRINIOETAKO ERROMATAR GALTZADA: ARTZIBAR

(ARTZI, NAFARROA)

Mota: Indusketa arkeologikoa

Kronologia: Erromatar garaia

Indusketa-datak: abuztuaren 21 - irailaren 3

Zuzendaritza: Juantxo Agirre-Mauleon, Oihane Mendizabal, Ekhine García

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (ostatua eta mantenua barne)

Leku-kopurua: 25

Laguntzaileak: Nafarroako Gobernua, Euskokultur Fundazioa, Luzaideko, Orreagako, Auritzeko, Erroibarko, Artzibarko, Agoizko, Longidako udalak, Aurizberriko kontzejua.

Toki erromatar baten ikerketa; bertan finkatu zen Artziko Jaurerria Erdi Aroan. Gaur egun, eliza erromaniko garrantzitsua eta armagintzako kaboaren jauregia dago. Pirinioak zeharkatzen zituen galtzada erromatarraren tarteko puntu batean dago.

IRULEGI

(ARANGUREN, NAFARROA)

Mota: Indusketa arkeologikoa gazteluan

Kronologia: Erdi Aroa (XIII-XV. mendea)

Indusketa-datak: ekainak 19-uztailak 2

Zuzendaritza: Mattin Aiestaran, Javi Buces

Hizkuntza:

Izena emateko prezioa: doakoa (ostatua eta mantenua barne)

Leku-kopurua: 15

gerrikoaren belarria eta aplikea, Irulegi

Laguntzaileak: Nafarroako Gobernua, Aranguren Haraneko Udala.

Irulegiko gaztelua nagusi da Iruñeko arroan, eta Nafarroako Erreinuko defentsa-elementua izan zen, harik eta 1494an erori arte. Gaur egun, balioan jarri eta hondarrak sendotzen ari dira. Aurten iparraldeko harresia induskatuko da.

SAN GREGORIO LARUNBE

(IZA, NAFARROA)

Mota: Indusketa arkeologikoa monastegian

Kronologia: Erdi Aroa (XII-XVI. mendeak)

Indusketa-datak: urriaren 9-15

Zuzendaritza: Juantxo Agirre-Mauleon

Hizkuntza: Euskara

Izena emateko prezioa: doakoa (hamaiketakoa barne)

Leku-kopurua: 12

Colaboran: Laguntzaileak: Larunbeko kontzejua, Itzako Udala, Nafarroako Gobernua.

Arriaundi mendiko gailurrean (935m) Larunbeko San Gregorio ermitaren hondarrak daude; horien azpian Goi Erdi Aroko monasterio baten absideen aztarnak dokumentatu dira. Kokapen estrategikoa da, botere-nukleoa eta Goi Erdi Aroko Nafarroaren komunikazioak ikusiz kontrolatzen dituena.

AMAIUR

(BAZTAN, NAFARROA)

Mota: Indusketa arkeologikoa gazteluan

Kronologia: Aro Modernoa (1512-1522)

Indusketa-datak: abuztuaren 1-14

Zuzendaritza: Juantxo Agirre-Mauleon

Hizkuntza: Euskara

Izena emateko prezioa: 100 EUR (ostatua eta mantenua barne)

Leku-kopurua: 50

Amaiurko ezpata

Laguntzaileak: Amaiurko Herrie, Baztango Udala, Nafarroako Gobernua.

Amaiurreko gaztelua Nafarroaren konkistari gogor egin zioten azken gotorlekuetako bat izan zen. Kanpaina honetan, kubo handia mugatu eta dokumentatuko da, 1513ko eraikuntza bat, kanoi-zulo plataforma handi bat hartzeko diseinatu zena.

SASETA DEFENTSA SISTEMA

(ADUNA-ASTEASU-ZIZURKIL, GIPUZKOA)

Mota: Indusketa arkeologikoa lubakietan

Kronologia: 1936

Indusketa-datak: uztailaren 11-24

Zuzendaritza: Javi Buces, Manex Arrastoa, Iñaki Alzuguren.

Hizkuntza: elebiduna (gaztelania eta euskara)

Izena emateko prezioa: doakoa (ostatua eta mantenua barne)

bala zorroak, Saseta defentsa sistema

Leku-kopurua: 18

Laguntzaileak: Adunako, Asteasuko eta Zizurkilgo udalak, Gipuzkoako Foru Aldundia.

1936ko Frankoren altxamendutik, Oria haraneko eremu honetako mendietan, antolatutako lehenengo erresistentzia gauzatu zen, Azpeitiko komandantziatik bultzatutako lubaki eta defentsa-elementuen bidez. Leku horietan, lehenengo liskar belikoak izan ziren, eta lehenengoz matxinatuak eten zituzten Euskal Herrian. Memoria historikoa berreskuratzeko lanen barruan, ahaztutako ondare hori dokumentatzen ari da.

AUZOLAN

Herritar guztiei zuzendutako egun bateko auzolanak prestatu dira. Bertan, aztarnategietako arkeologo arduradunek zuzenduko dituzte lanak, 10:00etatik 14:00tara burutuko direnak. Izena emateko idazkaritza@aranzadi.eus emaila bidali behar duzu ekainaren 30era arte zure izena eta NAN zenbakia adieraziz.

GARRAITZEKO IRLA (LEKEITIO)

Abuztuak 25, 2017

Irlak oraindik erdi-zutik dauden eraikinak ditu bere baitan ermita (XVII. mendea); gailurreko fortea (XIX. Mendea); beste gotorlekua iparraldean (1742); kuartela, bolbortegia, etab.

SERANTES FORTEA (SANTURTZI)

Urriak 7, 2017

XIX. mendean Nerbioi ibaia babesteko egin zen gotorlekua da Serantesekoa. Bertako gune begetala txukundu eta garbituko da auzolan honetan.

LARUNBEKO MONASTERIOA (IZA)

Abuztuak 26, 2017

Azken 6 urteetan Larunbeko bizilagunak auzolanean dabiltzate kanpaina arkeologikoan lanean. Lan hontako emaitza bezala monastegia aurkitu da, bere hiru abside eta oinplantarekin batera.

ERROMATAR KALTZADAK (ARTZIBAR)
irailak 3, 2017

Erromatar galtzadak txukundu eta garbitzeko auzolana burutuko da, ibilbide hauen hainbat eremutan egitura azaleratzearren.

IRULEGIKO GAZTELUA (ARANGUREN)
irailak 30, 2017

Irulegiko gaztelua garbitu, arkeologia lanetan lagundu eta tokia kontsolidatzen laguntzeko auzolana da honakoa. Ondare honen berreskurapenean interesa duen edonork har lezake parte auzolanean.

GONGORAKO JAUREGIA (ARANGUREN)
urriak 21, 2017

Gongorako Erdi Aroko oinetxeari buruzko lehenengo aipamenak XIII. mendekoak dira. Egun, dorre nagusia da aipatzekoa eta bere hormek eraikin honek Erdi Aroan egindako defentsa-lana uzten dute agerian.

AUZOLAN

LAGUNTZAILEAK

ERAKUNDE ETA ENPRESAK

Gipuzkoako Foru Aldundia
Kultura, Gazteria eta Kirol Departamentua
Departamento de Cultura, Juventud y Deporte

Nafarroako Gobernua

Debegesa

MOLA
MUSEUM OF LONDON ARCHAEOLOGY

Euskokultur Fundazioa

AranguренTelevisión
AranguренTelebista

GIPUZKOAKO ETA ARABAKO PARTZUERGOA

AIZKORRI - ARATZ
PARKE NATURALA

Gaztelu Elkartea

UDALAK

Aduna

Agoitz

Anoeta

Aranguren

Arrasate

Artzibar

asteasuko udala

Auritz

AZKOITIA Udala

azpeitia

Baztan

Errenteria

Erroibar

Iza

Idiazabal

Larraul

Longida

Luzaide

Segura

Zegama

Zerain

Zizurkil

Zerbitzu

ARKEOLOGIKOAK

- Indusketak, zundaketak eta prospekzio arkeologikoak
- Obren kontrol arkeologikoa (lur mugimenduak, sastrakak kentzea…)
- Azterlan historiko-arkeologikoak eta dokumentalak
- Ondasun higiezinen eta higigarrien azterlana eta balorazioa
- Prospekzio geofisikoak
- Laser bidezko eskaneatzea eta aztarnategien topografiatzea
- Aztarnategien aireko argazkia
- Material arkeologikoen azterlan espezializatua (zeramika, fauna, litikoa)
- Azterketa antropologikoak
- Aztarnategien eta material arkeologikoen inbentarioa eta katalogazioa
- Legezko aholkularitza - hirigintza-plangintzako arauak
- Aholkularitza historikoa
- Itzulpen espezializatuak
- Argitalpenak
- Ondare-elementuen musealizazioa eta seinalizazioa
- Aztarnategi arkeologikoak finkatzea eta lehengoratzea
- Publikoari oro har eta eskolatuei zuzendutako tailer didaktikoak
- Erakusketen antolamendua
- Ondareari buruzko unitate didaktikoak eta e-learning ikastaroak
- Auzolandegiak eta boluntariotza-lanak antolatzea

Informazio gehiago: www.aranzadi.eus

Harremanetarako: zuzendaritza@aranzadi.eus

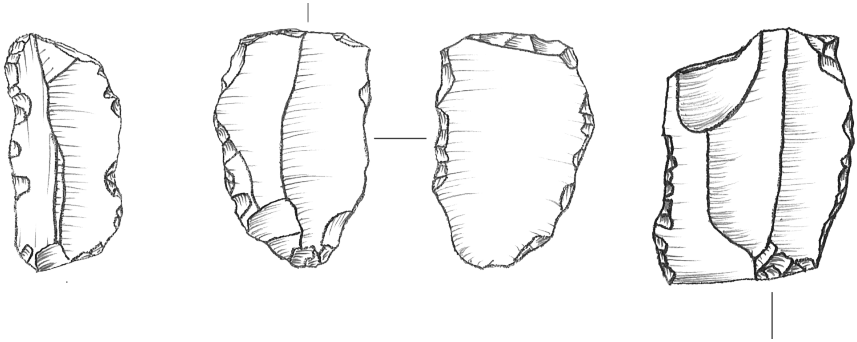

aranzadi
zientzia elkartea

Zorroagagaina 11
20014 Donostia-San Sebastián (Gipuzkoa)
Tel.: 943 466 142
www.aranzadi.eus